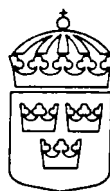


Regeringens proposition

1986/87:43

om uppskjuten tidpunkt för gallring av socialnämndernas personakter och personregister



Prop.
1986/87:43

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 16 oktober 1986.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

G. Sigurdsen

Propositionens huvudsakliga innehåll

I avvaktan på ett ställningstagande i frågan om behövliga undantag från föreskrifterna om gallringsplikt i socialtjänstlagen (1980:620) föreslås att uppgifter i socialnämndernas personakter och personregister, som enligt nuvarande bestämmelser skall gallras tidigast den 1 januari 1987, inte skall gallras förrän tidigast den 1 juli 1988.

Lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620)

Härigenom föreskrivs att punkt 3 övergångsbestämmelserna till socialtjänstlagen (1980:620) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3. Bestämmelserna i 60 § om gallring tillämpas tidigast den 1 januari 1987 i fråga om uppgifter och andra anteckningar som avser tiden före den 1 januari 1982.

Föreslagen lydelse

3. Bestämmelserna i 60 § om gallring tillämpas tidigast den 1 juli 1988 i fråga om uppgifter och andra anteckningar som avser tiden före den 1 juli 1983.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 oktober 1986

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, och statsråden Sigurdson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, S. Andersson, Bodström, Göransson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist

Föredragande: statsrådet Sigurdson

Proposition om uppskjuten tidpunkt för gallring av socialnämndernas personakter och personregister

Bakgrund

I 60 § socialtjänstlagen (1980:620) finns bestämmelser om gallringsplikt beträffande socialnämndernas personakter och personregister. Gallringsplikten beträffande personakterna innebär att anteckningar och andra uppgifter i dessa skall gallras ut sedan fem år har förflutit från den sista kontakten med socialtjänsten. Datum för sista anteckning i akten bildar utgångspunkt för att beräkna gallringsfristen. I sådana fall då ansvaret för socialtjänsten har övergått till en annan socialnämnd skall gallringsfristen beräknas från den tidpunkt då klientens kontakt med den senaste nämnden upphörde. Vad gäller uppgifter i personregistren skall gallringsfristen beräknas från den tidpunkt då de förhållanden som uppgiften avser upphörde.

I den proposition som låg till grund för socialtjänstlagen (prop. 1979/80:1 s. 448 f.) angavs syftet med gallringsbestämmelserna vara att det från allmänna integritetssynpunkter i princip framstod som olämpligt att ömtåliga personliga uppgifter om enskilda människor skulle sparas för längre tid än de behövdes för det ändamål för vilket de hade samlats in. Vidare angavs att det vid sidan av dessa integritetsskäl också måste beaktas att det av arkivekonomiska skäl förr eller senare måste bli nödvändigt att i någon form gallra socialnämndernas personregister. I propositionen förutskickades att det kunde bli aktuellt med undantag från gallringsplikten, dels för att tillgodose forskningens behov av material, dels för att säkerställa det nödvändiga underlaget för bedömningen av allvarigare ärenden inom barn- och ungdomsvården. I propositionen aviserades också att en särskild utredning skulle få i uppdrag att framlägga förslag om eventuella undantag från gallringsplikten.

Enligt propositionen skulle socialtjänstlagen träda i kraft den 1 januari 1981. För material som tillkom efter lagens ikraftträdande skulle det således bli aktuellt med gallring fem år efter ikraftträdandet, dvs. först under år 1986. Till dess fanns det enligt föredragande departementschefen gott om tid att avgöra vilka undantag som måste göras från den generella gallringsplikten. Beträffande material som tillkommit före socialtjänstlagens ikraftträdande uttalades i propositionen att en gallring av det äldre materialet själv-

fallet inte borde göras innan nödvändiga undantagsföreskrifter hade meddelats. I propositionen föreslogs därför en särskild övergångsbestämmelse till den nya lagstiftningen med innebörd att gallringsbestämmelserna beträffande material som hänförde sig till tiden före lagens ikraftträdande skulle tillämpas tidigast den 1 januari 1986.

Socialutskottet uttalade vid sin behandling av frågan om gallring (SoU 1979/80:44 s. 94 f.) bl.a. att det i vissa fall, såsom framhållits i propositionen, kunde finnas ett intresse för socialnämnden att bevara uppgifter under en längre tid än fem år och att detta framför allt torde gälla uppgifter om allvarliga missförhållanden rörande underåriga och deras vårdare. Utskottet betonade också nödvändigheten av att dessa frågor noga belystes innan någon gallring påbörjades och att frågan om vilka begränsningar som borde göras i den generella gallringsplikten dessförinnan måste vara klarlagd. Utskottet uttalade vidare att frågor om undantag från gallringsplikten för att tillgodose forskningen måste vara lösta innan gallring påbörjades. Utskottet förutsatte att tidpunkten för gallring skulle uppskjutas för den händelse utredningen om undantag från gallringen visade sig dra ut på tiden.

Tidpunkten för socialtjänstlagens ikraftträdande föreslogs av socialutskottet ändrad till den 1 januari 1982. I konsekvens härmed föreslogs tidsfristen i övergångsbestämmelserna ändrad i motsvarande mån. Riksdagen ställde sig bakom utskottets uttalanden och förslag (rskr. 1979/80:385).

I juli 1980 tillkallades en särskild utredare för att undersöka behovet av undantag från föreslagna regler om gallring av socialtjänstens personregister. Utredningen antog namnet socialdatautredningen (S 80:04). Utredningen överlämnade i april 1986 betänkandet (Ds S 1986:5) Gallra och bevara. Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

Tidpunkten för gallring av socialnämndernas personakter och personregister

Mitt förslag: Uppgifter i socialnämndernas personakter och personregister får gallras tidigast den 1 juli 1988.

Skälen för mitt förslag: Socialdatautredningen föreslår i sitt betänkande Gallra och bevara vissa undantag från huvudregeln att uppgifter skall gallras fem år från en sista anteckning eller från den tidpunkt då förhållanden som en uppgift avser har upphört. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. Jag anser, i överensstämmelse med vad socialutskottet betonade vid sin behandling av socialtjänstpropositionen, att det är nödvändigt att frågan om vilka begränsningar som bör göras i den generella gallringsplikten måste vara klarlagd innan någon gallring påbörjas. Socialutskottet förutsatte också att tidpunkten för gallring skulle förskjutas för den händelse utredningen om undantag från gallringen visade sig dra ut på tiden. Med nuvarande bestämmelser skall gallring i vissa fall börja ske den 1 januari 1987. En proposition med anledning av socialdatautredningens betänkande beräknas kunna föreläggas riksdagen tidigast under hösten 1987. Med anledning av detta och

med hänvisning till vad jag har anfört i det föregående anser jag att tidpunkten då gallring tidigast får ske bör senareläggas. Den nya tidpunkten bör lämpligen bestämmas till den 1 juli 1988. Mitt förslag föranleder en ändring i punkt 3 övergångsbestämmelserna till socialtjänstlagen.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta ett inom socialdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620).

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

